

Boeddha en Bodhisattwa's, in relatie tot Christus

Rudolf Steiner, samenvatting Paul Wink

Dit artikel betreft een samenvatting van diverse uitspraken** van Rudolf Steiner uit het boek *'Uitspraken over Christiaan Rozenkruis en de Bodhisattwa's'*, bewerkt door G. Bordewijk.

Personen, die tot in hun etherlichaam bezielde zijn en in de na-atlantische tijd een aartsengel in zich dragen, noemt men Bodhisattwa's. Het kan gebeuren dat zo'n hoog wezen niet helemaal in het stoffelijke lichaam indaalt, maar niet verder gaat dan het etherlichaam en dat inspireert en doorzielt. Zo'n Bodhisattwa is als zodanig helemaal niet herkenbaar, want dat is hij alleen, als hij in het aardse lichaam indaalt, en er zijn vele niet zichtbare Bodhisattwa's geweest.

Dat zo'n Bodhisattwa, als hoger wezen, toch de menselijke Boeddha inspireren kon, is goed begrijpelijk. Gautama Boeddha was reeds geïnspireerd door een Engelwezen en bovendien in zijn etherlichaam door een Aartsengelwezen. Het is van belang dat we deze wonderbaarlijke, gecompliceerde verhouding van deze **mens** weten.

Werkelijk, menig tijdperk heeft niet genoeg grote mensen, die geïnspireerd *kunnen* worden door geesten, die in de aardewezens moeten werken. Daarom moet menigmaal één enkele persoonlijkheid door verschillende individualiteiten van de hogere hiërarchieën **door**-ziel en **be**-ziel worden, en menigmaal spreekt om zo te zeggen, niet alleen de geestelijke bevolking van Mercurius, maar bovendien ook nog de geestelijke bevolking van Venus tot ons, wanneer we zo'n persoonlijkheid voor ons hebben!

De hierboven genoemde niet als Bodhisattwa's herkenbare mensen, waren dus wel in staat voortdurend contact met de geestelijke wereld te hebben.

Als een Bodhisattwa in verre oertijden van de aarde-ontwikkeling een bepaalde zending, een bepaalde taak van de hogere wezens ontvangen had, behoudt hij deze zending ook in een volgende incarnatie. Voor iedere Bodhisattwa (er zijn er twaalf) komt een tijd waarin hij, met zijn in oertijden ontvangen zending, tot een bepaald punt is gekomen. Datgene wat hij 'van bovenaf' in de mensheid heeft laten instromen, heeft zich tot een menselijke eigenschap of bekwaamheid omgevormd. Zo trekt zich het individu, dat zich eerst als Bodhisattwa ontwikkeld heeft – en ook de niet-herkenbare Bodhisattwa – eens volledig in de mens en maakt dan die incarnatie geheel mee, waarna hij zich daarna dan geheel terugtrekt.

De Bodhisattwa belichaamt hetgeen, wat hij als geestelijk wezen is, niet volledig.

Zou men helderziend tegenover hem gestaan hebben, dan zou men hebben kunnen zien, dat zijn lichaam slechts een **deel** van de geestelijke Bodhisattwa omsloot, omdat zijn etherisch lichaam ver buiten zijn menselijk omhulsel stak. Op deze manier had hij continu verbinding met de geestelijke wereld. Zo verliet de Bodhisattwa de geestelijke wereld nooit helemaal, hij had tezelfdertijd een geestelijk en fysiek lichaam. Binnen de Aziatische wereldbeschouwing noemde men deze soort verbinding, zoals het in de Bijbel staat: 'vervuld zijn van de Heilige Geest'. Alle Bodhisattwa's hebben op die manier een bepaalde taak gekregen.

Zo gaat in het algemeen de aarde-ontwikkeling verder, de Bodhisattwa's gaan van tijd tot tijd naar de aarde en geven de aarde de ontwikkeling die op dat tijdstip nodig is. Als we de hele aarde-ontwikkeling overzien vinden we de twaalf Bodhisattwa's die horen tot de geweldige geestelijke gemeenschap, die af en toe een van de Bodhisattwa's, als een der grootste leraren, naar de aarde sturen. De twaalf Bodhisattwa's hebben we als regerend Loge van onze hele aarde-ontwikkeling te erkennen. Wij kunnen de Bodhisattwa's werkelijk vergelijken met de leraren der mensheid, grote inspiratoren, voor ditgene of datgene deel, dat de mensen zich eigen moeten maken. Deze twaalf 'zitten' in een cirkel, in de grote Loge, en schouwen naar het grootste wezen dat alles toestroomt wat ze dan als hun zending in de wereld te brengen hebben. De Dertiende in Hún midden is Christus.

Men kan een Bodhisattwa herkennen in zijn fysiek lichaam. Door een wet, die ook in de toekomstige voordrachten bewezen zal worden, is het typisch voor een Bodhisattwa dat hij in zijn jeugd niet lijkt op hetgeen hij later worden zal. Altijd is er op een bepaald tijdstip van de Bodhisattwa een grote verandering, dan vindt er een kentering plaats. Het is als volgt te beleven: er leeft ergens een kind waaraan men niets merkt, en men heeft er geen erg in, dat hij voor de toekomstige mensheidsontwikkeling iets bijzonders moet presteren.

Niemand toont in zijn eerste kinderjaren zo weinig bijzonders van hetgeen wat hij werkelijk is, als juist die, waarin een Bodhisattwa zich zal incarneren, want de grote kentering treedt pas op een heel bepaald tijdstip in zijn leven op. Daarom kan niemand het in de jeugd jaren opmerken, maar juist als de latere jaren zo anders zijn dan de jeugd, dan is dat een kenteken.

Bij andere hoge individualiteiten zoals Mozes, Abraham, Ezechiël en vele andere profeten, gebeurde iets anders. Bijvoorbeeld: Mozes kreeg een etherlichaam waarin alles wat eens als krachten in Zarathoestra had geleefd, aanwezig was. Terwijl de Egyptische Hermes in zijn astraallichaam alles gekregen heeft wat in Zarathoestra's astraallichaam aanwezig was.

Bij de Bodhisattwa treedt er weliswaar *zoiets* als een 'ruil' op, maar het individu als zodanig blijft in zekere zin bestaan en de hoge individualiteit uit de oertijd, de 'patriarch' treedt in dit lichaam met de nieuwe krachten die de ontwikkeling van de mensheid verder zal brengen.

Een dergelijk mens beleeft daardoor een geweldige verandering. Deze verandering vindt plaats tussen de 30 en 35 jaar. En het is dus altijd zo dat men vòòr de verandering nooit weten kan, dat juist dit lichaam door de Bodhisattwa ingenomen zal worden. (*Note Paul Wink: naar mijn weten zijn alle incorporaties, ook die van Christus en Ahriman, tussen 30 en 35 jaar*).

Het oude Ik (van bijvoorbeeld Abraham, Mozes of Elia) gaat eruit en het andere Ik treedt in. Die 'oude' mens/individu zal zich dan enige tijd met dat lichaam ' bezig houden', waardoor gebeuren kan wat gebeuren moet om het voor de Maitreya Boeddha voor te bereiden. De rest van dat leven blijft dit individu met het Ik dat ingetreden is, verder leven.

Die hoge individualiteiten, die op zo'n manier de persoon van een ander mens in bezit nemen, **kunnen** niet als kind verschijnen. Als voorbeeld uit het Oude Testament zijn Abraham, Mozes, Ezechiël en andere profeten.

Een Bodhisattwa kan alleen op aarde Boeddha worden, en als hij dat dan geworden is, dan hoeft hij niet meer te incarneren.

De zoon van koning Soeddhona werd in 563 v. Chr. in Kapilawastoe geboren. Zijn moeder Mâyâ-devi had tijdens de zwangerschap visioenen. Zij stierf 7 dagen na de bevalling van Siddhârtha Gautama Sjaakja-moeni. Hij trouwde met Yasjo-dhara en kreeg een zoon, Râhala. Op 29 jarige leeftijd verliet hij zijn familie, en toen hij 36 jaar was ging hij door de Indische wereld rondtrekken en prediken nadat hij de Verlichting (=Boeddha) onder de Bodhiboom (ficus religiosa, dus een *vijgensoort*) bereikt had.

Boeddha beleerde de mensen over de deugden van liefde en medelijden. Boeddha behoedt de geheimen van het etherlichaam. *Zie geheel onderaan het achtvoudige pad van Boeddha**.

Gautama Boeddha stierf op 13-10-483 voor Chr. in Koesinara onder de Salabomen (die hun bloesem lieten 'neerregeren' op de Verlichte, ofschoon het de tijd niet was dat ze gewoonlijk in bloei stonden).

Toen Gautama Boeddha overgegaan was, heeft hij zich in de geestelijke wereld verder ontwikkeld. Toen is Gautama Boeddha een volgeling van Christus geworden, of men het geloven wil of niet, het is en blijft de waarheid.

Een legende in India vertelt dat in de na-Christelijke tijd eens een koningszoon geboren werd met de naam Josaphat (afgeleid via Joaphat-Joadasaf-Juadosaf-Boedhosaf-Boedhasaf-van Bodhisattwa). Bij zijn geboorte werden er belangrijke dingen voorspeld. Daarom werd hij, net als Gautama Boeddha, zeer bijzonder behoed en beschermd. Ook hij kreeg het kostbaarste want hij moest in alle luxe zwelgen. Ook hij mocht geen smart, lijden of ongeluk leren kennen. Toen hij op zekere dag na elkaar een zieke, een melaatse, een oude man en een lijk zag, kwam hij ontdaan in het paleis terug.

Daar was een man, Balaam geheten, die de geheimen van het Christendom kende, en Josaphat tot ware Christen bekeerde. Aldus de legende.

En in de grote wijsheidsleer van de Rozenkruisers is datgene bewaard, wat in de legende van Balaam en Josaphat tot uitdrukking kwam. Op deze manier kende de Europese geheimleer niet alleen de naam, maar ook het begrip Bodhisattwa. De vorming van de geheime leer geschiedde in het westen vooral volgens legenden.

De gewone mens gaat tussen dood en nieuwe geboorte tot het bovenste devachan ofwel de verstandswereld. Terwijl de mens zijn leven doorbrengt tussen de aarde en devachan, is het voor een Bodhisattwa normaal dat hij zich tot het boeddhi-gebied verheft (dit is de wereld van het projecteren). Dit is hun gebied, want het is hun taak de wereld te leiden.

Zo stijgen de Bodhisattwa's tussen twee incarnaties op tot het boeddhi-gebied en daar bereiken zij, volledig bewust, Hem die ze als leraar tegemoet treedt, het wezen van Christus. Dus daar ontmoeten de Bodhisattwa's de Christus.

Zo hebben we, als voorbeeld, in het Orfeus-woorden van Apollo, een afdalen van een Bodhisattwa tot een Boeddha.

En pas als men zich georiënteerd heeft hoe de Bodhisattwa's werken, kan men op overeenkomstige manier opstijgen tot de kennis van datgene, wat Christus voor de mensheid betekend heeft, kan zijn, en voortdurend zal zijn.

Juist de nieuwere helderziende onderzoekingen, die in het westen in de allerlaatste jaren (Note: 1911) zijn gemaakt, hebben ertoe geleid dat men erkennen moet dat er een zeer belangrijke samenhang van de Europese cultuur met de Boeddha-krachten aanwezig is. Sinds lange tijd werken deze Boeddha-krachten al vanuit de geestelijke wereld. Met name op al hetgeen wat in de cultuur van het avondland, zonder de specifieke christelijke invloed, denkbaar is. Dus **alle** wereldbeschouwingen die we in de laatste eeuwen hebben zien ontstaan, voor zover het werkelijk Europese geestesstromingen zijn, zijn **alle** doordrongen met de Christus-impuls. Maar tevens werkte Boeddha vanuit de geestelijke wereld op deze stromingen in. Daarom mogen wij zeggen dat het belangrijkste wat de Europese mensheid heden van Boeddha ontvangen kan, nu net niet mag afstammen uit de overlevering van hetgeen Boeddha rondom 500 v. Chr. aan de mensen gegeven heeft*, maar van dat wat hij sindsdien *geworden* is. Want nogmaals, Boeddha is geestelijk niet op het punt, dat hij bij zijn dood had, blijven staan, maar hij heeft zich hoger ontwikkeld! En door deze ontwikkeling als Hoger Wezen in de geestelijke wereld heeft hij als eminente zin kunnen deelnemen aan de ontwikkeling van de Europese cultuur.

Nu is het noodzakelijk om het oude orthodoxe, niet verder ontwikkelde Boeddhisme te onderscheiden van het verder ontwikkelde Boeddhisme. Dat wil zeggen dat er mensen zijn die van Boeddha zeggen: "Kijk naar Boeddha zoals hij leefde van 543 tot 483, want dat* is zijn leer!" Wat deze mensen zeggen is alsof Boeddha op hetzelfde standpunt is blijven staan als in de 5^e en 6^e eeuw voor Christus! Wij schouwen (helderziend) op Boeddha hoe hij zich in het rijk van de geest verder ontwikkeld heeft en die ons alleszeggende waarheden verkondigt. Uit geestelijke hoogte oefent hij voortdurend zijn invloed uit op de menselijke cultuur.

Wij moeten over Boeddha zo spreken zoals hij heden voor ons aanwezig is wanneer wij, helderzienden, zijn ingevingen willen begrijpen.

Het oude Boeddhisme kan niet in zijn oude vorm in de westelijke cultuur vruchtbaar werken. Het zal in een veranderde, gemetamorfoseerde vorm opduiken en zal geen kopie van het voorgaande zijn. Wij hebben nu een punt bereikt waar het samenstromen van Christendom en Boeddhisme begint (net zoals destijds in het begin van onze jaartelling het Oude Testament, de Jahwe-godsdienst, met het Christendom samenvloeide).

We weten door occult onderzoek dat reeds vroeger deze individualiteit, de latere Gautama Boeddha, in Europa werkzaam is geweest onder de naam Bodha of **Wodan**, de strijdgod. (*Note Paul Wink: zie hierover meer in het artikel over Christiaan Rozenkruis op mijn site*). En als men nu deze individualiteit terugvolgt, dan ziet men dat hij als Bodhisattwa door vele incarnaties gaat en dan komt men zóver in de tijd terug dat gezegd moet worden dat we niet meer met iemand te doen hebben die op aarde leeft, want dan zou men van hem een vroegere woonplaats moeten kunnen vinden. Men moet de transformatie van deze zeer bijzondere persoonlijkheid zo voorstellen dat deze uitgegroeid was boven het aarde-zijn.

Wij zien Boeddha op een bepaalde tijd neerdalen van de planeet Venus (de oude astronomen verwisselden Venus en Mercurius, zeer verwarrend!), waar hij nòg vroeger gewerkt heeft, en waar hij zijn aarde-loopbaan aan het voorbereiden is. Wij vervolgen hem dan als Bodhisattwa tot het punt waarop hij Boeddha wordt, en vinden dat hij tijdens zijn incarnatie op aarde met de aarde samengegroeid is. Maar ook dat hij in een groot kosmisch geheel gegroeid is.

Nadien zien wij hem op verzoek van Christiaan Rozenkruis opstijgen naar Mars om daar een nieuwe zending op zich te nemen die aansluit bij zijn missie. Voor Boeddha kan dus gezegd worden dat hij van de planeet Venus naar de Aarde is gegaan, en daarna opgestegen is naar de planeet Mars. (*Note Paul: zie hierover meer in het artikel over Christiaan Rozenkruis*). Veel ingewijden nemen op soortgelijke wijze elementen uit de kosmos naar de aarde toe. (Als dus in oude heilige taal staat dat Boeddha Mercurius is, dan bedoelt men dus Venus!).

En terwijl Christus als Heerser in het zonnerijk werkte (toen hij zijn heerschappij nog niet tot de aarde uitgebreid had, dus vòòr 6-1-30, de doop in de Jordaan), werkte de latere Boeddha op aarde. We weten dat Boeddha eeuwen lang als Bodhisattwa op aarde gewerkt heeft.

Een Bodhisattwa heeft geen gewone menselijke ziel, maar deze heeft er wel een bijzondere verwantschap mee. Zoals u weet was er een tijd dat aarde en zon met elkaar verenigd waren. Zij hebben zich op een bepaald moment gescheiden, alsmede veel later (*Note Paul: ten tijde van Lemurië, zo 'n 4 miljard jaar geleden*) scheidde ook de maan zich uit de aarde.

Ook weet u (wellicht) dat de aarde tevens door zielen van andere planeten bevolkt is.

Toen zon en aarde net gescheiden waren had de zon astronomisch nog de twee planeten Venus en Mercurius in zich die zich pas later afscheidten van de zon.

Op aarde waren na de afsplitsing van de zon maar weinig mensen achtergebleven, maar eveneens bewoonde de aarde toen ook enkele Hoge Wezens, waarvan de leider Christus is.

Op dat moment is Christus machtiger dan Lucifer en andere planeetgeesten.

Bij de uittrekking van Venus uit de zon gaan wezens mee die zich uiteindelijk niet op de zon konden handhaven (*Note Paul: vanwege de zeer hoge frequentie, vibratie van de Zon*).

Onder deze wezens bevond zich ook de latere Boeddha, als afgezant en op verzoek van Christus, die zijn standplaats had op de Zon. Daar op de planeet Venus maakte Boeddha allerlei ontwikkelingstoestanden door.

Toen de zielen die op Venus waren, op aarde terugkwamen, waren de gewone mensenzielen nog maar weinig ontwikkeld. Maar Boeddha, die met deze zielen meekwam, was toen al zo hoog ontwikkeld, dat hij een Bodhisattwa geworden was, en dus Boeddha kon worden.

Boeddha, de oude afgezant van Christus, kreeg nu de taak om de komst van Christus op aarde voor te bereiden. Daarom had Christus hem eerst naar Venus gestuurd.

Nu kunt u ook begrijpen: omdat Boeddha langer dan enig aardemens in de nabijheid van Christus was (omdat de aarde zich eerder heeft afgescheiden van de zon dan Venus), dat hij dáárom maar een deel van de Christus-impuls nodig had, want die had hij innerlijk nog vanaf zijn verblijf op de zon in zich. Voor Boeddha was het voldoende, met behulp van die impuls die hij van Christus op de zon ontvangen had, vanuit de geestelijke wereld het Christus-gebeuren op aarde te volgen, terwijl de andere mensen het Christus-gebeuren op aarde moesten afwachten.

Omdat deze Boeddha een bijzondere betrekking tot Christus had, en omdat Christus hem als voorloper vooruit had gestuurd, hoefde hij daarom het Christus-gebeuren niet op aarde af te wachten, maar nam hij bij zijn laatste incarnatie van de aarde het vermogen mee om ook zonder de middelen die een ander mens nodig heeft, zich datgene te herinneren wat op aarde het **IK** betekent. Hij kon daarom uit de hogere werelden op het Christus-gebeuren schouwen. Zo kon, heel lang voorbereid in het wereldal, die merkwaardige zending die Boeddha in opdracht van Christus ondernomen had, eerst Venus, dan op aarde en nu op Mars, waar hij verder moet werken, vervuld worden.

Toen Gautama van Bodhisattwa, Boeddha werd, gaf hij zijn amt van Bodhisattwa aan zijn opvolger. Voordat echter de individualiteit van Bodhisattwa tot Boeddha nedergedaald is, heeft hij zijn hemelse Tiara afgenomen en bij een andere Bodhisattwa opgezet. Deze werkt verder met een iets anders gearde missie.

Deze nieuwe Bodhisattwa had/heeft een bijzondere taak voor de mensheidsontwikkeling. Hij moest geestelijk die beweging leiden die zich in het Essenerdom of Esseeërs, en het Therapeutendom, tot uiting bracht. Een Joodse beweging die zich afscheidde van de wereld (strengere orde met vastendagen, sabbath en reinheid, gemeenschap van goederen, ascetisme, fatalisme en afkeer van het huwelijk). De leider van de Esseners was Jeshu ben Pandira en leefde een eeuw voor Jezus van Nazareth. Al in zijn jeugd stond hij onder de hoede van de Bodhisattwa. Later incorporeerde deze Bodhisattwa in Jeshu ben Pandira. (*Note Paul: Jeshu ben Pandira wordt vaak verward met Jezus van Nazareth vanwege de vele gelijkenissen*). De opdracht van deze Bodhisattwa was (ook) het voorbereiden van het Christusgebeuren. Vanaf 530 voor Chr. was deze Bodhisattwa steeds weer geïncarneerd (ook eind 1900 zal hij weer geïncarneerd zijn volgens Rudolf Steiner).

Wij mensen kunnen alleen **op aarde** Christus leren kennen. Wij moeten dit begrijpen (*Note Paul: met hart en hoofd*), en ook dat in de toekomst de menselijke incarnatie met het karma van Christus vergroeien zal. Karma wordt iets wezenlijks en levendigs.

Onze vroegere ontwikkelingsstadia en onze voorbij gegane levens kan men goed samenvatten met de woorden: **Ex Deo nascimur** (Uit God zijn wij geboren).

Vroeger ontmoetten we na de dood Mozes, maar als we ons op de juiste wijze ontwikkelen, dan kunnen we nu met Christiaan Rozenkruis zeggen: **In (Jesu) Christo morimur**. (In Chr. sterven wij). En dan ontmoeten wij Christus en zeggen: “*In uw handen beveel ik mijn geest.*” De eerstvolgende 3000 jaar krijgen hoe langer hoe meer mensen de mogelijkheid om de bovenzinnelijke Christus te schouwen. De taak van de geesteswetenschap is de voorwaarden te scheppen dat de mens op aarde **waar begrip** voor Christus krijgt, om dan (*door het pad van endura*) de Christus te kunnen schouwen (*Note Paul Wink: om vervolgens Verlichting en Verlossing te realiseren, de Opstanding in Christus, ofwel transmutatie en transfiguratie*). Degene, die het spirituele leven verre staat, en zich geen Christus-begrip verwerft, zal tot zijn volgende incarnatie van de Christus-kennis verre blijven (*Note Paul: een soort achterblijven*).

Hij zal dan in het volgende leven de mogelijkheid weer hebben om zich dit begrip voldoende eigen te maken. (*Note Paul Wink: Dit wordt echter wel steeds moeilijker en moeilijker*).

De Christus-impuls zal hoe langer, hoe meer de aarde beheersen.

In de zesde cultuurperiode (is de opvolger van de 5^e, onze Anglo-Teutoonse cultuurperiode), de Slavische cultuurperiode (is vanaf 3573 na Christus, = vanaf 15 graden Waterman), wordt het intellect door het immorele geremd. (*Note Paul: volgens mij is dan de verzoekende kracht van Ahriman zo sterk 'toegelaten' in de mens dat het immorele ook gemakkelijker meer kans krijgt*). Dus wie dan intellectueel 'verlamd' zal zijn, heeft dat aan zijn immoraliteit te danken. Hij moet zich dan met alle kracht tot Christus richten, om zich door Hem, tot moraliteit te laten verheffen. Morele kracht kan dit geven: "En vergeef ons, onze zonden".

De driejarige levenstijd van Christus, de drie jaar in het lichaam van Jezus, is **het zwaartepunt** van de ontwikkeling van de aarde. En dit punt, dat Christus maar één keer in het aardse lichaam geweest is, is voor de naaste toekomst, 21e eeuw en begin 22e eeuw, van het grootste belang. Dan is het voor (de tegenmacht) Ahriman (die ook behoort tot de aartsengel-hiërarchie) mogelijk op een soortgelijke manier als de Bodhisattwa te incarneren (incorporeren). (*Note Paul: zie voor meer info de lezing op mijn site over Ahriman, Lucifer en Christus*).

Zo zal er in het westen (Note Paul: =Amerika) vanaf een aantal jaar na 2000 een werkelijke incarnatie zijn van Ahriman. Ahriman grijpt als weldoener in op een ogenblik dat de aarde in grote nood verkeert. Ahriman bootst de Heilsdaad van Christus na!

Het is wel zo dat hij een geschikt menselijk individu (drager) moet kunnen vinden opdat hij kan incarneren. De incarnatie in menselijke gestalte wordt nu (1919!) al voorbereid in de geestelijke wereld. Zodanig, dat zij de mensen in hoogste mate verleiden en in verzoeking brengen zal. (*Note Paul: dit gaat met rasse schreden! Aan de vruchten herken je de boom!*). Ahriman bootst ook de tekenen na, die de komst van Christus hebben aangekondigd.

Ahriman en Lucifer zullen zich Christus noemen en zich zo voordoen. Ja, zelfs iedereen van de tegenmacht zal zich Christen noemen zodat er grote verwarring en verwoesting heersen. (*Note Paul Wink: zie eventueel op mijn site de lezing over voorspellingen 3^e wereldoorlog*).

Door de verduistering van het spirituele op velerlei gebied, moeten wij nu de weg openen om het spirituele, innerlijk op te wekken.

Wij moeten komen tot innerlijke wijsheid en het **weten** dat Christus in ons leeft, als wij Hem zoeken. Want Hij is bij ons, als de dagen tot aan de voleinding der wereld (Matth.28).

Wat zal er met de aardesubstantie gebeuren als de aarde aan haar einddoel gekomen is?

De geestelijke substantie blijft omdat de Christus-impuls op aarde was. Bovendien heeft de mens geleidelijk aan de christelijke ether-substantie in zijn ziel opgenomen. Nu is Christus in de etherwereld. Zijn omhulsel ontleent hij aan de aardemens (*Note Paul Wink: lees ook in het artikel op mijn site over Christiaan Rozenkruis over zijn onvergankelijke etherlichaam*).

Alles wat in ons leeft als verbazing en bewondering vormt mee aan het astraallichaam van de Christus-impuls; alles wat onze ziel als werkelijke liefde en medelijden beroert, helpt mee Christus' etherlichaam vorm te geven; en alles wat als het Goede Geweten in ons aanwezig is, in ons leeft en bezielt, vormt een soort fysiek lichaam voor de Christus-impuls.

En **dat** is de werkelijke betekenis van Mattheus 25:40 : "Wat u gedaan hebt voor één van mijn minste broeders, zo hebt u dat voor Mij gedaan. U hebt aan Mijn lichaam gewerkt".

(*Note Paul Wink: onder het Watermantijdperk hoort tevens: "Wat u van uw naaste begrepen heeft, hebt u van Mij begrepen". Wij dienen Christus te begrijpen met hart en hoofd*).

Zo zal Christus ten tijde van de komende pralaya (niet actieve tijdperiode) op een drievoudige manier onthuld zijn door datgene wat IN de mensen geleefd heeft, wat zij boven hun Ik uit

ontwikkeld hebben. De mens kan hoe langer hoe volmaakter worden omdat hij een Ik-wezen is en het Schone bewondert, het Ware behoedt, het Edele vereert en het Goede besluit. Zo helpt de mens het astrale lichaam van Christus op te bouwen.

Door Meegevoel en Liefde (*Note Paul: Liefde is geen liefelijkheid of goedheid! Zie eventueel hierover het artikel op mijn site over liefde; waarheid enz.*) van mens tot mens vormt hij Zijn etherlichaam, en door een zuiver geweten wordt zoiets als Zijn fysiek lichaam gevormd.

Als de mens op deze drie gebieden zondigt, ontnemt men tegelijkertijd aan Christus de mogelijkheid zich volledig te ontwikkelen en moet Hij ook de aarde-ontwikkeling gebrekkig achterlaten (*Note Paul: zodat de nieuwe Aarde-incarnatie = Jupiter, een 'dode' Jupiter kan/zal baren waarop Ahriman het voor het zeggen heeft en de mens-ontwikkeling stagneert!*).

Door onverschilligheid is het onmogelijk dat het astrale Christus-lichaam zich volledig ontwikkelt. Mensen die liefdeloos en zonder medelijden zijn, verhinderen de volledige ontplooiing van het etherlichaam, en de gewetenloze belet het fysieke lichaam zich harmonieus te ontwikkelen. En **dat** zou kunnen betekenen dat de aarde helemaal niet aan het einddoel van zijn ontwikkeling zou kunnen komen.....

Note Paul Wink: Het is goed te beseffen dat God niet laat varen de Werken Zijner handen, dus **dat** onze ontwikkeling zal **moeten** slagen! Maar *wanneer* onze ontwikkeling slaagt ligt in de vrijheid besloten. Dit kan zelfs over en over steeds maar opnieuw gedaan moeten worden. Weer een terugval als gehele mensheid naar de oude Maan-aarde/bol situatie, en van daaruit weer opklimmen, incarneren naar de Aardebol situatie (zoals nu) om het weer te proberen, net zo lang tot voldoende mensen in vrijheid, in wijsheid en liefde verder spiritueel kunnen opklimmen, en zo onze aarde dan kan incarneren in de volgende, *volwaardige* Jupiter-aarde. En van daaruit verder kunnen ontwikkelen naar Venus en Vulcanus tot volmaking, god-zijn.

*Ik wil,
Met Eerbied en Verwondering,
In Liefde en met Medelijden,
Overeenkomstig mijn Geweten,
In Wijsheid en Nederigheid,
Met Moed en Vertrouwen,
Mijn Heilsweg gaan.*

Mani, Zarathoestra en Skythianus, door Rudolf Steiner (31-8-1909)

Mani of Manes (215-277 na Chr.) was de zoon van een Perzische edelman en van een koningsdochter. Hij had vaak visioenen, hij maakte grote zendingsreizen naar India en China, en hij nam alle mysteriën en mythologieën in zich op. Hij stichtte het manicheïsme.

Mani was de gereïncarneerde jongeling van Nain, die door Christus opgewekt was.

De Perzische koning Sjapoer (242-273) verleende hem vrijheid van godsdienst, maar zijn zoon Bahram I (274-277) trok dit in en kruisigde Mani. (*Note Paul Wink: Grote ingewijde leraren komen meestal onder de inquisitie en hun godsdienst/leer wordt dan niet alleen in de ban gedaan maar ook belachelijk gemaakt. De hieruit voortkomende uitdrukking maniak(aal) komt dus van Mani. Zo is de uitdrukking ketter afkomstig van de inquisitie van de Katharen.*)

Mani representeert het Ik in de hoogste vorm, in de kiemende vorm van de bewustzijnsziel.

Hij is de grote ingewijde van het graalmysterie, want hij reïncarneerde in de negende eeuw

als Parzival, de 'reine dwaas'. De personen die door Wolfram von Eschenbach of door Chretien de Troyes beschreven zijn, hebben wel degelijk (het beschreven leven) geleefd!

Zarathoestra incarneerde in de Salomonische Jezus en stelt zich beschikbaar voor de nog op aarde te verschijnen Christus. Later incorporeerde hij zich op 12 jarige leeftijd in de Nathanische Jezus. (*Note Paul: zie meer hierover op mijn site de lezing 'Stamboom Jezus'*). Zarathoestra is de behoeder van het astrale lichaam.

Skythianus noemt Rudolf Steiner de 'grote ingewijde van het westen'. Hij is de hoeder van het fysieke lichaam, en daarom is hij in onze tijd, waarin de ontwikkeling van de bewustzijnsziel moet beginnen, van het grootste belang, omdat deze zijn krachten haalt uit het stoffelijk lichaam. Skythianus was een van de Bodhisattwa's die onder andere te midden van de apostelen en discipelen leefde. In dat leven kreeg hij ook nog een Egyptische inwijding. In Egypte schreef hij de vier (later zo fout-genoemde) manicheïsche boeken, omdat Mani ze later als jongeman kreeg, en de inhoud hiervan verbreidde. Hij inspireerde onder andere de Kalewala en de Kalewipoëg, de Skalden en Barden in het noorden van Europa.

Boeddha beleerde de mensen over de deugden van liefde en medelijden. Hij was in zijn vorige incarnatie Wodan/Odin (de strijdgod) en leerde de mens zang en dichtkunst. Ook de toverrunen en runen lezen. Zijn aanwezigheid werd ervaren in het luchtelement: de adem, spraak, zang, maar ook in storm en wind. Boeddha behoedt de geheimen van het etherlichaam.

In de vierde eeuw roept Mani in de geestelijke wereld Boeddha, Skythianus en Zarathoestra bijeen (*Note Paul: zo boven zo beneden. Ook in de geestelijke wereld zijn conclaven e.a.*), om met hen te bespreken hoe het voor-Christelijke mysterie zich moet metamorfoseren. Deze conferentie leidde onder andere tot de graalsbeweging in de negende eeuw en tot de rozenkruisers in de veertiende eeuw. Mani had met name deze drie uitgekozen omdat ieder van hen een speciale zorg droeg voor een menselijk omhulsel (zie hiervoor).

In de mysteriën van de Rozenkruisers verkeren altijd hoge individualiteiten zoals de hiervoor genoemde individualiteiten. Zij waren in de Rozenkruisersscholen de leraren, die hun Goddelijke Wijsheid daarom als gift aan de aarde schonken, omdat door deze wijsheid Christus in zijn wezenheid zal worden begrepen. (*Note Paul Wink: zie voor meer over over Christiaan Rozenkruis de lezing op mijn site*).

***Boeddha en het Boeddhisme, de zin of de oorzaak van het lijden**

Boeddha kwam tot het inzicht dat zelfpijniging niet leidt tot verlichting en het einde van het lijden. Hij vond een **middenweg** tussen het bereiken van sensueel plezier en de zelfkastijding en besloot te gaan mediteren onder een Bodhiboom totdat hij volledige verlichting zou bereiken óf zou sterven. Hij vond verlichting en kreeg inzicht in het lijden.

Hij zocht nadrukkelijk niet naar de zin van het lijden, maar naar de oorzaak. Hij ging niet uit van een Godsbeeld die zin had gelegd in het lijden. Als je de oorzaak zou opheffen zou het lijden kunnen verdwijnen. Hij ontdekte dat je onkwetsbaarheid maken niet het lijden beëindigt, maar een vorm is van vluchten voor het lijden. De idee om lijden uit de weg te gaan is, is ook in boeddhistische zin dus onjuist. Na langdurig onderzoek van zijn geest via meditatie-oefeningen komt hij tot het inzicht dat de mens moet leren met zorg en compassie om te gaan met de existentiële problemen van het bestaan in plaats van met agressie, angst of afweer.

Toenadering of afweer, gebaseerd op angst, zijn de twee mogelijke reacties op pijn. Aan pijn op zich is niets te doen, pijn is een existentieel gegeven. Ook Boeddha werd net als iedereen ziek. Pijn en ziekte horen bij het leven, hebben te maken met de gevoeligheid van het menselijk lichaam. Maar er is een groot verschil tussen pijn en lijden aan pijn. Wanneer je met afweer of agressie reageert op pijn, dan ontstaat er lijden. Afweer omzetten in toenadering, in toewijding, daar gaat het om in het boeddhisme. Daar waar de niet-verlichte mens lijdt, voelt de verlichte mens compassie (*Note Paul: vooral door de eigen spirituele opgang maakt deze mens dan ook de bevrijdende 'weg' toegankelijker voor zijn medemens, en dit is juist ook een belangrijk christelijk principe. Want ook de boeddhist is niet alleen uit op zijn eigen heil, dus om Nirwana te bereiken, maar het heil van zijn medemens staat eigenlijk het meest centraal*). Pijn kan niet opgeheven worden, maar lijden aan pijn wel.

De omgang met pijn is voor boeddhisten daarom altijd een graadmeter geweest voor hun voortgang op het spirituele pad. De kern van het boeddhisme, de zogenaamde 'vier edele waarheden' zijn hiermee in principe samengevat: dat lijden bestaat, dat het een oorzaak heeft, dat het kan worden opgeheven en dat er een weg is naar de opheffing van dat lijden.

De vier edele waarheden van Boeddha:

1. Het lijden bestaat
2. Er is een oorzaak voor het lijden
3. De beëindiging van het lijden
4. Het pad dat leidt tot de opheffing van het lijden

Lijden bestaat

Geboorte is lijden, ouderdom is lijden, ziekte is lijden, dood is lijden, verdriet en weeklagen, pijn, smart en wanhoop zijn lijden; gevoegd worden bij het onaangename is lijden, gescheiden worden van het geliefde is lijden, niet krijgen wat men wil, is lijden — kortom, de vijf groepen (die het object zijn) van hechten zijn lijden.

De oorzaak van lijden

Het is de hunkering die wedergeboorte veroorzaakt en welke gepaard gaat met hartstocht en lust, en welke bevrediging zoekt in dingen, dan weer hier, dan weer daar, namelijk: hunkering naar zintuiglijke geneugten, hunkering naar bestaan, en hunkering naar niet-bestaan.

De beëindiging van het lijden

Het is het volledig doen verwelken en doen ophouden, het opgeven, het laten varen, het loslaten en het verwerpen van deze hunkering.”

Het pad dat leidt naar de opheffing van lijden is het Edel Achtvoudige Pad, namelijk:

1. juist begrip;
2. juiste gedachten;
3. juiste spraak;
4. juist handelen;
5. juiste wijze van levensonderhoud (waaronder: “er het beste van maken!”);
6. juiste inspanning;
7. juiste indachtigheid;
8. juiste concentratie.

**Deze uitspraken waren op: 16-4-1909, 31-8-1909, 16-9-1909, 19-9-1909, 20-9-1909, 21-9-1909, 25-9-1909, 4-9-1910, 13-3-1911, 12-10-1911, 14-10-1911, 21-9-1911, 13-4-1912, 14-5-1912, 12-6-1912, 31-8-1912, 25-10-1919, 1-11-1919, 4-11-1919, 5-11-1911, 17-10-1924.